

VERKIEZINGEN

Marx en Peersman: “Schrap de index én de loonnorm”

© Valeria Mongelli

Om de begroting op orde te krijgen, zal de volgende regering volgens economen Ive Marx en Gert Peersman moeten doorpakken. Langer werken en het loslaten van index en loonnorm achten ze onvermijdelijk.

Jan-Frederik Abbeloos, Lieven Sioen

Vrijdag 31 mei 2024 om 03:00

In een interview (https://www.standaard.be/cnt/dmf20240530_97267775) met *De Standaard* nemen economen Ive Marx (UAntwerpen) en Gert Peersman (UGent) geen blad voor de mond, in navolging van hun veelbesproken studies naar de situatie van de zogenoemde *working poor* in België.

Beide professoren hekelen de lichtzinnigheid waarmee veel politieke partijen de budgettaire uitdagingen naast zich neerleggen tijdens deze campagne. Nochtans stijgt het tekort naar bijna 40 miljard euro tegen 2029 als er geen enkele maatregel genomen wordt, het gevolg van de oplopende vergrijzingskosten. “België is het enige Europese land met én een groot begrotingstekort én een hoge schuld én hoge vergrijzingskosten”, stelt Peersman vast. Dat alvast de vergrijzingskosten onder de regering-De Croo volgens Peersman “zeker gestegen” zijn, maakt de econoom naar eigen zeggen kwaad. “Er is geen pijnloze manier om de begroting op orde te krijgen. We moeten de komende jaren 5.000 euro per gezin besparen om te voldoen aan de Europese begrotingsdoelstellingen. Maar als je saneert zonder te hervormen, zul je de mensen over tien jaar opnieuw pijn moeten doen.”

De partijen rekenen zich volgens Marx en Peersman rijk als ze de factuur willen verhalen op “migranten, steuntrekkers of de grote vermogens”. Zelfs de 10 miljard euro aan vermogenswinst-belasting die het Planbureau in het meest gunstige scenario vooropstelt, zou onvoldoende zijn – als het al haalbaar is in de praktijk. En ook de dooddoener dat de budgettaire problemen opgelost zijn door meer mensen te laten werken, relativieren ze. “De huidige budgettaire prognoses gaan al uit van een werkzaamheidsgraad van 78 procent in 2035. De 2 procent die daar nog bijkomt, zal de begroting niet redden”, waarschuwt Peersman.

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20240516_94213432)

Beluister Podcast | Op campagne | Beloven is fijn, maar moet de nieuwe regering niet vooral besparen? >

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20240516_94213432)

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20240516_94213432)

Politiek gevoelige recepten

De weg uit het moeras is volgens de economen een combinatie van hogere economische (productiviteits)groei en langer werken. Ze gooien daarbij politiek erg gevoelige recepten op tafel. Ze noemen de koppeling van de pensioenleeftijd aan de levensverwachting “de logica zelf”. “Stijgt die zes maanden, dan werken we drie maanden langer.” Bij de vorige verkiezingen had de N-VA dat nog in haar programma staan, vandaag durft geen enkele partij het te opperen.

Daarnaast moet de economie veel dynamischer worden, waarbij productiviteit en innovatie beter gevaloriseerd worden. “Bedrijven die innovatief zijn, vinden het moeilijk personeel en bedrijven die zijn vastgeroest, kunnen hun personeel veel te lang vasthouden. Net door de rigide arbeidsmarkt”, aldus Marx. Volgens Peersman gaan er simpelweg te weinig bedrijven failliet in ruil voor nieuwe. “Er is te weinig creatieve destructie.”

De economen kijken daarvoor naar de Siamese tweeling van de automatische indexering en de loonnorm. De eerste duwt alle lonen op eenzelfde manier naar omhoog, maar de loonnorm verhindert dat er voor iedereen nog veel extra bijkomt, kwestie van internationaal concurrentieel te blijven. Een linkse eis (index) en rechtse eis (loonnorm) houden elkaar volgens Peersman en Marx in

een verstikkend evenwicht dat leidt tot een “stroperige” arbeidsmarkt en ondermaatse groei. “Ik ben het er helemaal mee eens dat de loonvorming vrijer moet, en als de index daarvoor op de schop moet, dan is dat maar zo”, besluit Marx.

Beide economen erkennen dat de ongelijkheid op dat moment gaat stijgen. Niet alle werknemers hebben immers dezelfde onderhandelingskracht. “Maar er zijn betere instrumenten om dat te corrigeren, bijvoorbeeld via de fiscaliteit. We moeten over onze automatische loonindex durven na te denken”, meent Peersman.

Lees ook

(https://www.standaard.be/cnt/DMF20240530_97267775?utm_campaign=internal-article&utm_source=standaard&utm_medium=lees-ook)

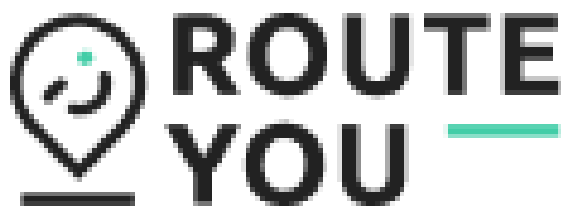
⊕ **Vrije loonvorming, afschaffing van de index en langer werken: hoe economen Gert Peersman en Ive Marx de begroting saneren** >

(https://www.standaard.be/cnt/DMF20240530_97267775?utm_campaign=internal-article&utm_source=standaard&utm_medium=lees-ook)

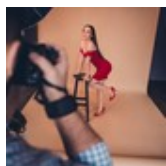
(https://www.standaard.be/cnt/DMF20240530_97267775?utm_campaign=internal-article&utm_source=standaard&utm_medium=lees-ook)

TIP Als abonnee van De Standaard krijg je ook gratis **dé fiets- en wandelapp RouteYou** cadeau.

Ontdek je voordeel > (https://www.standaard.be/routeyou?utm_campaign=routeyou-abonnee&utm_medium=artikel)

Niet te missen in DS+

⊕ **Van sporters tot ‘treinrukkers’: op Onlyfans vind je ze allemaal: “Ik verdien hier meer dan als olympiër”**

De Britse website Onlyfans is deze week in opspraak gekomen. Op het platform staan volgens de ...

([/cnt/dmf20240815_94357855](https://www.standaard.be/cnt/dmf20240815_94357855))